

107

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 7/2020(92))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ»
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»**

Ημερομηνία Απόφασης: 17 Ιουνίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η κ. Αγγελική Λαζάρου, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

Το Μέλος της Αρχής, κ. Τάσος Κυρμίτσης, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη Συνεδρία, επικαλούμενος την Αρχή της Αμεροληψίας, ζήτησε όπως εξαιρεθεί από τη διαδικασία και αποχώρησε κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης λόγω της καθημερινής του παρουσίας και επαφής στο επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου στην παρούσα υπόθεση εξετάζει αυτεπάγγελα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών **21(3) και 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προνοεί τα εξής:

Άρθρο 26(1): «Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές:

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου.

Οι προαναφερθέντες Κανονισμοί αναφέρουν τα ακόλουθα:

Κανονισμός 21(3): «Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας».

Κανονισμός 28(1): «Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς».

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομηνίας **05.02.2020** έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις, καλώντας τον οργανισμό να υποβάλει, εάν επιθυμεί, τις απόψεις τις εξηγήσεις και / ή τις παραστάσεις και / ή τις θέσεις του αναφορικά με την πιθανές παραβάσεις, γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, να τις υποβάλει εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Η Αρχή ενημέρωσε, επιπλέον, τον οργανισμό να δηλώσει κατά πόσον επιθυμεί να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του Οργανισμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται στα πιο κάτω υποστοιχεία 1 – 3:

1. Στις **02.10.2019, μεταξύ των ωρών 20:20 – 21:15**, ο οργανισμός μετέδωσε στο πλαίσιο του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**ALPHA NEWS**», **ρεπορτάζ με θέμα τη δίκη δεκαεννιάχρονης Βρετανίδας, χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου της**

δεκαεννιάχρονης, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Αιμιλία Κερεβέζου (παρουσιάστρια): «Η πολύκροτη υπόθεση με την καταγγελία δεκαεννιάχρονης Βρετανής ότι υπέστη ομαδικό βιασμό άνοιξε σήμερα αυλαία, ενώπιον δικαστικής αίθουσας. Η ακροαματική διαδικασία ήταν επεισοδιακή. Η νεαρή υπέστη νευρικό κλονισμό όταν άκουγε την άρνηση του Δικαστηρίου να αφηθεί ελεύθερη να επιστρέψει στη χώρα της. Οι δικηγόροι της υποστηρίζουν ότι η δεκαεννιάχρονη είχε πιεστεί από την Αστυνομία στις ανακρίσεις να αλλάξει την κατάθεσή της».

Στο στούντιο, στη μεγάλη οθόνη πίσω από την παρουσιάστρια, προβλήθηκε φωτογραφία της Βρετανίδας, που έχει καλυμμένη την κεφαλή της, σε μια προσπάθεια να αποφύγει τα ΜΜΕ και την αποκάλυψη του προσώπου της.

Τίτλος: ΚΑΤΕΡΠΕΥΣΕ Η ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Μεταδόθηκαν κι άλλες φωτογραφίες με τη δεκαεννιάχρονη να οδηγείται στο Δικαστήριο. Έχει καλυμμένη την κεφαλή της, σε μια προσπάθειά της να μην αποκαλυφθεί το πρόσωπό της, επειδή τα ΜΜΕ είναι παρόντα.

**Τίτλοι: ΔΙΚΗ ΟΜΑΔΙΚΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ
ΥΠΕΣΤΗ ΝΕΥΡΙΚΟ ΚΛΟΝΙΣΜΟ Η 19ΧΡΟΝΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ**

Δημοσιογράφος (Κατερίνα Ιωάννου): «Δεν άντεξε όταν άκουσε ότι θα παραμείνει στην Κύπρο μέχρι το τέλος της δίκης η δεκαεννιάχρονη Βρετανίδα. **Πάγωσε το Δικαστήριο όταν ξαφνικά υπέστη κρίση πανικού εντός της δικαστικής αίθουσας. Άρχισε να τρέμει και να ξεσπά σε λυγμούς».**

Τίτλος με υπερμεγέθη γράμματα στην οθόνη: **ΤΑ «ΡΙΧΝΟΥΝ» ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ**

Στην οθόνη προβάλλεται τόσο φωτογραφία της δεκαεννιάχρονης έξω από το Δικαστήριο, συνοδευμένη από αστυνομικούς, όσο και τηλεοπτικά πλάνα. Η ίδια έχει καλυμμένη την

κεφαλή της, σε μια προσπάθεια να μην αποκαλυφθεί το πρόσωπό της, αφού υπάρχουν δημοσιογράφοι.

Μεταδίδονται πλάνα από την δεκαεπταετία να καταφθάνει στο Δικαστήριο.

Τίτλος: **ΔΙΚΗ ΟΜΑΔΙΚΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ. ΟΙ ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΤΑ «ΡΙΧΝΟΥΝ» ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ**

Δημοσιογράφος: «Η δίκη άρχισε στις έντεκα το πρωί με πρώτο μάρτυρα τον έναν εκ των ανακριτών της υπόθεσης Ανδρέα Νικολεττή, πρόσωπο το οποίο έλαβε την κατάθεση της δεκαεπταετίας. Αφού έγινε αναφορά στα γεγονότα της υπόθεσης, οι συνήγοροι υπεράσπισης δήλωσαν ότι η έρευνα της Αστυνομίας ήταν ανεπαρκής και ότι η δεκαεπταετία πιάστηκε από την Αστυνομία για να αλλάξει όσα είπε στην πορεία».

Στην οθόνη αναγράφηκαν τα πιο κάτω, τα οποία ανέγνωσε δημοσιογράφος

Ρίτσα Πεκρή, Δικηγόρος 19χρονης:

«Η Αστυνομία ήθελε να μετατρέψει την 19χρονη από θύμα σε ύποπτη».

Δημοσιογράφος: «Με τον ανακριτή να απορρίπτει τη θέση. Η 19χρονη είχε δώσει 3 καταθέσεις στις Αρχές και σύμφωνα με την Αστυνομία, στις καταθέσεις της υπήρχαν ασάφειες. Η αντεξέταση στράφηκε και στο επίμαχο βίντεο που υπήρχε στο κινητό των υπόπτων, αλλά και στα γραπτά μηνύματα που ανταλλάζαν μεταξύ τους η 19χρονη και οι Ισραηλινοί μέσω viber και what's up».

Στην οθόνη αναγράφηκαν τα πιο κάτω, τα οποία ανέγνωσε δημοσιογράφος

Ρίτσα Πεκρή, Δικηγόρος 19χρονης:

«Το υλικό στο dvd που έχει στα χέρια της η Αστυνομία ήταν μόνο από πέντε κινητά. Υπάρχει επίσης βίντεο στο οποίο εμφανίζεται η 19χρονη με ένα πρόσωπο συγκεκριμένα και μετά υπήρχαν κι άλλα πρόσωπα τους οποίους έδιωχναν, συμφωνείτε;»

Ανδρέας Νικολεττής, Ανακριτής:

«Συμφωνώ»

Δημοσιογράφος: «Αμέσως μετά κατέθεσε η Γεωργία Γεωργίου, του ΤΑΕ Αμμοχώστου η οποία πρώτη έλαβε κατάθεση από την 19χρονη. Όπως ανέφερε, η 19χρονη ήθελε να μιλά μόνο μαζί της και είχε δεχθεί να υποβληθεί σε ιατροδικαστική εξέταση. Η εκ των δικηγόρων της, Ρίτσα Πεκρή, ανέφερε ότι η 19χρονη παρακολουθείται από ψυχίατρο στη Βρετανία και η οικογένειά της έχει οικονομικά προβλήματα, ζητώντας όπως αφεθεί ελεύθερη για να επιστρέψει στην Αγγλία. Η κατηγορούσα αρχή έφερε ένσταση και το δικαστήριο απέρριψε το αίτημα, με αποτέλεσμα η 19χρονη να υποστεί νευρικό κλονισμό. Σύμφωνα με βρετανικά μέσα, η 19χρονη διαγνώστηκε από Βρετανό ψυχολόγο με μετατραυματικό στρες. Η υπόθεση θα συνεχιστεί στις 15 Οκτωβρίου».

Καθ' όλη τη διάρκεια του ρεπορτάζ μεταδίδονταν φωτογραφίες και τηλεοπτικά πλάνα της δεκαεννιάχρονης να καταφθάνει στο Δικαστήριο (υπάρχουν και πλάνα αρχείου από προηγούμενες εμφανίσεις της στο Δικαστήριο). Στα πλάνα και στις φωτογραφίες είναι ευδιάκριτη η προσπάθειά της να αποφύγει τον μεγάλο αριθμό φωτορεπόρτερ και κινηματογραφιστών, καλύπτοντας κάθε φορά το πρόσωπό της με τα ρούχα της.

2. Στις **02.10.2019**, μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:15**, ο οργανισμός μετέδωσε στο πλαίσιο του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων **«ALPHA NEWS»**, **ρεπορτάζ με θέμα τη δίκη δεκαεννιάχρονης Βρετανίδας, χωρίς να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο, της 19χρονης Βρετανίδας, στην οποία έγινε αναφορά**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **02.10.2019**, μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:15**, ο οργανισμός μετέδωσε στο πλαίσιο του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων **«ALPHA NEWS»**, **ρεπορτάζ με θέμα τη δίκη δεκαεννιάχρονης Βρετανίδας**, κατά τη διάρκεια του οποίου **η δεκαεννιάχρονη, στην οποία αναφερόταν το ρεπορτάζ, δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του, κ. Γαστών Χατζηναστασίου (Χατζηναστασίου, Ιωαννίδη Δ.Ε.Π.Ε. – Deloitte Legal), ημερομ. **19.02.2020**, υπέβαλε γραπτώς τις απόψεις του Οργανισμού, για την παρούσα υπόθεση (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενόπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του οργανισμού όπως έχουν εκφρασθεί μέσω επιστολής του Δικηγόρου του, κ. Γαστών Χατζηναστασίου, ημερομ. **19.02.2020** και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **02.10.2019**, μεταξύ των ωρών **20:20 – 21:15**, ο οργανισμός μετέδωσε στο πλαίσιο του κεντρικού Δελτίου Ειδήσεων «**ALPHA NEWS**», **ρεπορτάζ με θέμα τη δίκη δεκαεπταετίας Βρετανίδας**:

- που δεν διεπόταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού της βίου (υποστοιχείο 1 και 2)
- Κατά τη διάρκεια του οποίου η δεκαεπταετία Βρετανίδα δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς (υποστοιχείο 3).

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 2 - 5 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τις γραπτές θέσεις / εξηγήσεις του οργανισμού, όπως αυτές εκτίθενται στην επιστολή του Δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. **19.02.2020**, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι «Όπως γίνεται αντιληπτό καθώς πλέον αφορά αδίκημα που πλήττει το δημόσιο συμφέρον και άρα τα συμφέροντα κάθε Κύπριου πολίτη ξεχωριστά το θέμα εκφεύγει καταφανώς πλέον από τη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής» η Αρχή τον απορρίπτει. Δεν υπάρχει δημόσιο συμφέρον ή ενδιαφέρον για το γεγονός ότι η δεκαεπταετία «άρχισε να τρέμει και να ξεσπά σε λυγμούς» κι ότι «πάγωσε το Δικαστήριο όταν ξαφνικά υπέστη κρίση πανικού εντός της δικαστικής αίθουσας». Δεν εξυπηρετεί την ενημέρωση η ψυχική υγεία της δεκαεπταετίας, ότι δηλαδή «παρακολουθείται από ψυχίατρο στη Βρετανία» και ότι έχει διαγνωστεί με μετατραυματικό στρες. Ούτε η οικονομική κατάσταση της οικογένειάς της, ότι δηλαδή «η οικογένειά της έχει οικονομικά προβλήματα». Ο στόχος της πληροφόρησης θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί χωρίς περιττές λεπτομέρειες. Εξάλλου, η δεκαεπταετία Βρετανίδα δεν αποτελεί δημόσιο πρόσωπο, ούτε πολιτικό πρόσωπο.

Ως προς τη θέση του οργανισμού ότι «[...] δεν θα μπορούσε να λείπει ως θέμα από το κεντρικό δελτίο ειδήσεων [...]» η Αρχή διευκρινίζει ότι δεν θεωρεί εσφαλμένη τη δημοσιογραφική κάλυψη της υπόθεσης από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς. Η Αρχή κρίνει τον *τρόπο* κάλυψης του ρεπορτάζ, που πρέπει να είναι δεοντολογικός. Το ρεπορτάζ πρέπει να περιορίζεται σε γεγονότα, να μην υπεισέρχεται σε αχρείαστες λεπτομέρειες, με κίνδυνο να παραβιάσει την αρχή σεβασμού της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου και τη διασφάλιση μιας δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς για το άτομο αυτό. Επίσης, η είδηση δεν πρέπει να δραματοποιείται με σκοπό να προκαλέσει τα συναισθήματα του τηλεθεατή. Στο υπό αναφορά ρεπορτάζ του οργανισμού η αναπαράσταση των διαλόγων προσδίδει μια «θεαματική» απεικόνιση, όπως και οι εξής διατυπώσεις: «η ακροαματική διαδικασία ήταν επεισοδιακή», «Πάγωσε το Δικαστήριο όταν ξαφνικά υπέστη κρίση πανικού εντός της δικαστικής αίθουσας. Άρχισε να τρέμει και να ξεσπά σε λυγμούς», καθώς και οι εντυπωσιοθηρικοί τίτλοι «ΚΑΤΕΡΡΕΥΣΕ Η ΒΡΕΤΑΝΙΑ», «ΔΙΚΗ ΟΜΑΔΙΚΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ. ΥΠΕΣΤΗ ΝΕΥΡΙΚΟ ΚΛΟΝΙΣΜΟ Η 19ΧΡΟΝΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ». Η ενημέρωση για μια ακροαματική διαδικασία δεν αποτελεί «θέαμα» και στόχος του ρεπορτάζ πρέπει να αποτελεί η ενημέρωση και η πληροφόρηση.

Ο οργανισμός ισχυρίζεται, επίσης, ότι ο Τύπος δεν αποκλείστηκε από την ακροαματική διαδικασία και ότι η δημοσίευση πληροφοριών από δικαστικές διαδικασίες επιτρέπεται. Επικαλείται γι' αυτό τον σκοπό «την 5^η διάταξη του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας» και το άρθρο 30 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο τόσο οι αποφάσεις των Κυπριακών Δικαστηρίων όσο και οι εκδικαζόμενες υποθέσεις είναι δημόσιες και ανοικτές στο κοινό. Συνεπώς δεν αντιλαμβάνεται πως η *αναπαραγωγή των όσων σημειώθηκαν εντός της ακροαματικής διαδικασίας μπορεί να θεωρηθεί προσβολή της ιδιωτικής ζωής της κατηγορούμενης ή/και έλλειψη σεβασμού προς το πρόσωπο της*. Σύμφωνα με την πέμπτη διάταξη του Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας «Ο σεβασμός του δικαιώματος του δημοσιογράφου για απρόσκοπτη πρόσβαση στις πηγές ειδήσεων και τη διαφάνεια είναι αναγκαίες προϋποθέσεις για ορθή ενημέρωση», δικαίωμα που σέβεται και διαφυλάσσει η Αρχή. Εξάλλου, χωρίς πρόσβαση στις πηγές ειδήσεων δεν θα μπορούσε ο τηλεοπτικός οργανισμός να πληρώσει την υποχρέωση που προκύπτει από τον Νόμο περί αντικειμενικότητας, ακρίβειας, αμεροληψίας και πολυμέρειας (άρθρο 26(1)(α), Κανονισμός 24(1)(α)). Η Αρχή λαμβάνει υπόψη ότι τα στοιχεία της ιδιωτικής ζωής αναφέρθηκαν στην αίθουσα του Δικαστηρίου, όμως, όταν στοιχεία της ιδιωτικής ζωής ή ιατρικά δεδομένα ακούγονται στην αίθουσα του Δικαστηρίου (η δεκαεννιάχρονη υπέστη κρίση πανικού, άρχισε να τρέμει, να ξεσπά σε λυγμούς και κατέρρευσε, υποφέρει από μετατραυματικό στρες και παρακολουθείται από ψυχολόγο και η οικογένειά της αντιμετωπίζει οικονομικά

100

προβλήματα) ή/και αναγράφονται σε μια δικαστική απόφαση δεν συνεπάγεται ότι μπορεί να γίνει αυτόματη αναπαραγωγή και χρήση των στοιχείων αυτών από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς (Σχετική είναι η απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 32/2013, ημερ. 01.03.2019, Κυπριακή Δημοκρατία, μέσω Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ν. Εκδοτικός Οίκος ΔΙΑΣ Δημόσια ΛΤΔ). Συνεπώς, ο τηλεοπτικός οργανισμός δεν μπορεί να προτάσσει ως επιχείρημα το ότι «το εν λόγω ρεπορτάζ δεν περιείχε καμία πληροφορία που δεν αφορούσε τη δικαστική διαδικασία ή/και που να αποτελούσε σκεύασμα δημοσιογράφου».

Οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να εξισορροπούν το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης και την υποχρέωση σεβασμού της προσωπικότητας της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου, που έχει δικαίωμα να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Θα μπορούσε ο τηλεοπτικός οργανισμός να υπηρετήσει τον στόχο της ενημέρωσης και της πληροφόρησης, χωρίς να υπεισέλθει στην κατάσταση της ψυχικής υγείας της δεκαεννιάχρονης και σε άλλες ευαίσθητες πληροφορίες. Οι πληροφορίες αυτές, ακόμη και εάν έχουν ακουστεί στην αίθουσα του Δικαστηρίου δεν παύουν από το να είναι ευαίσθητα δεδομένα, η αποκάλυψη των οποίων μπορεί να επηρεάσει την προσωπική και οικογενειακή ζωή της δεκαεννιάχρονης μετά τη δίκη, για μια υπόθεση, μάλιστα, η οποία έλαβε διαστάσεις και στη χώρα καταγωγής της. Συνεπώς, ο οργανισμός δεν μπορεί να προτάσσει ως επιχείρημα το ότι «η αναφορά στις ψυχικές διαταραχές ή παθήσεις που μπορεί να αντιμετωπίζει ένα πρόσωπο που απασχολεί τη δημοσιότητα ή τη δικαιοσύνη δεν αποτελεί μομφή στην προσωπικότητα του αντιθέτως αποτελεί παράγοντα που πρέπει να λαμβάνεται πάντοτε υπόψη». Μπορεί να λαμβάνεται υπόψη στο Δικαστήριο, η μετάδοσή του, όμως, από τον τηλεοπτικό οργανισμό παραβιάζει τα δικαιώματα του ατόμου αυτού.

Εξάλλου η αρχή της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτη γι' αυτό και το ίδιο το Σύνταγμα, στο άρθρο 19, προβλέπει ως ακολούθως (οι υπογραμμίσεις δικές μας):

3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύνανται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών

ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Η Αρχή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας στη λήψη αποφάσεων, γι' αυτό και σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση, ήτοι το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης του δημοσιογράφου, το δικαίωμα του κοινού για πλήρη και αντικειμενική πληροφόρηση και την υποχρέωση για σεβασμό της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου, που έχει δικαίωμα να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Λαμβάνοντας υπόψη τα γεγονότα της υπό αναφορά υπόθεσης και τα όσα μεταδόθηκαν από τον τηλεοπτικό οργανισμό στο σχετικό ρεπορτάζ, προέχει ο σεβασμός της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου της δεκαεννιάχρονης, που είχε δικαίωμα να απολαύσει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Η αποτύπωση του συνόλου των όσων διαδραματίστηκαν στην ακροαματική διαδικασία συνιστά παραβίαση των πιο πάνω και συνεπώς ο τηλεοπτικός οργανισμός δεν μπορεί να επικαλείται προς υπεράσπισή του τον ισχυρισμό ότι «Στο ρεπορτάζ παρουσιάστηκαν οι θέσεις της νεαρής Βρετανής, όπως αυτές εκτέθηκαν από τους δικηγόρους της. Συνεπώς της δόθηκε η ευκαιρία να προβληθεί και η δική της εκδοχή, **που αν κατέληγε να είναι αληθής, η προβολή μέσω των μέσων θα οδηγούσε σε σοβαρές πιέσεις των αρμοδίων να αποκαταστήσουν τις ελλείψεις τους.** Θεωρούμε πως προσβολή στην προσωπικότητά της θα αποτελούσε το να μην προβληθούν οι θέσεις της και να μείνουν στην αφάνεια τα όσα η ίδια υποστήριζε στην υπεράσπιση της και όχι το γεγονός ότι έγινε αναπαραγωγή των όσων τέθηκαν ενώπιον του δικαστηρίου εκ μέρους των δικηγόρων της» (η έμφαση δική μας). Από τη στιγμή που στο ρεπορτάζ αναφέρθηκαν στοιχεία όπως ακούστηκαν στην ακροαματική διαδικασία εντός της αίθουσας του Δικαστηρίου, ο τηλεοπτικός οργανισμός δεν μπορεί να αναπτύσσει τον ισχυρισμό ότι *της δόθηκε η ευκαιρία να προβληθεί και η δική της εκδοχή, που αν κατέληγε να είναι αληθής, η προβολή μέσω των μέσων θα οδηγούσε σε σοβαρές πιέσεις των αρμοδίων να αποκαταστήσουν τις ελλείψεις τους.* Οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί δεν υποκαθιστούν την Δικαιοσύνη. Ο πιο πάνω ισχυρισμός θα μπορούσε να αρθρωθεί στην περίπτωση που στο ρεπορτάζ μεταδίδονταν νέα στοιχεία που είχαν προκύψει από δημοσιογραφική έρευνα, πέραν των όσων είχαν ακουστεί στην αίθουσα του Δικαστηρίου και τα οποία δυνατό να επέκριναν τον τρόπο που λειτούργησαν κρατικές υπηρεσίες. Επειδή, όμως, δεν πρόκειται για μια τέτοια περίπτωση, αλλά για αναπαραγωγή στοιχείων που αναφέρθηκαν σε ακροαματική διαδικασία εντός του Δικαστηρίου, επαναλαμβάνεται ότι η διαδικασία αυτή δεν μπορεί να υποβιβαστεί σε «θέαμα» για μια υπόθεση τον λόγο της οποίας έχει αποκλειστικά η Δικαιοσύνη. Η δεκαεννιάχρονη δεν θα δικαζόταν από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.

Ως προς τον ισχυρισμό ότι «Συνεπώς δεν θεωρούμε πως μπορούμε να μιλάμε για ιδιωτικότητα σε μια υπόθεση που η ίδια η «θιγόμενη» πλευρά επέλεξε να δώσει δημοσιότητα η Αρχή επισημαίνει ότι σε όλα τα πλάνα που μετέδωσε ο οργανισμός φαίνεται μια νεαρή κοπέλα που καταβάλλει εμφανώς προσπάθειες να κρύψει το πρόσωπό με κάθε τρόπο, καταδεικνύοντας ότι δεν επιθυμεί να προβάλλεται από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Γιατί ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε πλάνα ενός προσώπου που δεν το επιθυμούσε;

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών **21(3) (υποστοιχείο 2), και 28(1) (υποστοιχείο 3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως και / ή προσωπικώς για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.

160

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 7/2020(92))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ»
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»**

Ημερομηνία Απόφασης: 14 Οκτωβρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Το Μέλος της Αρχής κ. Αγγελική Λαζάρου, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

Το Μέλος της Αρχής, κ. Τάσος Κυρμίτσης, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη Συνεδρία, επικαλούμενος την Αρχή της Αμεροληψίας, ζήτησε όπως εξαιρεθεί από τη διαδικασία και αποχώρησε κατά την εξέταση της παρούσας υπόθεσης λόγω της καθημερινής του παρουσίας και επαφής στο επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις 17 Ιουνίου 2020 η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών **21(3) και 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προνοεί τα εξής:

Άρθρο 26(1): «Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές:

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου.

Οι προαναφερθέντες Κανονισμοί αναφέρουν τα ακόλουθα:

Κανονισμός 21(3): «Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας».

Κανονισμός 28(1): «Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς».

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **10.08.2020** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του. Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Τονίστηκε, επίσης, ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις πιο πάνω προθεσμίες η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή των Δικηγόρων του Χατζηαναστασίου, Ιωαννίδη Δ.Ε.Π.Ε., ημερομ. **24.08.2020**, υπέβαλε τις θέσεις / απόψεις του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'**).

Σε ό,τι αφορά στον πρώτο ισχυρισμό (σελ. 1-2) η Αρχή επαναλαμβάνει όσα αναφέρθηκαν στην Απόφασή της ημερομ. 17.06.2020 (σελ. 6), τα οποία ήταν ξεκάθαρα και συγκεκριμένα, ότι δηλαδή δεν υπάρχει δημόσιο συμφέρον ή ενδιαφέρον για το γεγονός ότι η δεκαεπεννιάχρονη «άρχισε να τρέμει και να ξεσπά σε λυγμούς» κι ότι «πάγωσε το Δικαστήριο όταν ξαφνικά υπέστη κρίση πανικού εντός της δικαστικής αίθουσας». Δεν εξυπηρετεί την ενημέρωση του τηλεθεατή η ψυχική υγεία της δεκαεπεννιάχρονης, ότι δηλαδή «παρακολουθείται από ψυχίατρο στη Βρετανία» και ότι έχει διαγνωστεί με μετατραυματικό

στρες. Ούτε η οικονομική κατάσταση της οικογένειάς της, ότι δηλαδή «η οικογένειά της έχει οικονομικά προβλήματα». Τα στοιχεία που έχουν μεταδοθεί από τον οργανισμό στο πλαίσιο του επίδικου ρεπορτάζ θεωρούνται ευαίσθητα και συμβάλλουν στην απεικόνιση της δεκαεπταετίας Βρετανίδας κατά τρόπο που παραβιάζεται η αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου και δεν διασφαλίζεται μια δίκαιη, ορθή και αξιοπρεπής συμπεριφορά για το άτομο αυτό. Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ο στόχος της πληροφόρησης για τη δικαστική διαδικασία θα μπορούσε να είχε επιτευχθεί χωρίς περιττές λεπτομέρειες, όπως έγινε σε άλλα ρεπορτάζ. Στην επιστολή του οργανισμού, οι δικηγόροι του αναφέρουν ότι δεν αντιλαμβάνονται γιατί η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό του οργανισμού. Η Αρχή εξήγησε τόσο στην Απόφαση της ημερομ. 17.06.2020 γιατί τον απέρριψε, όσο και πιο πάνω. Κι επειδή ο οργανισμός αναφέρεται στο κατηγορητήριο εις βάρος της Βρετανίδας και αναφέρει ότι «Επρόκειτο δηλαδή για αδίκημα που έπληττε καταφανώς το δημόσιο συμφέρον καθώς το αδίκημα της δημόσιας βλάβης από την λέξη και μόνο «δημόσια» είναι αυταπόδεικτο πως στρέφεται κατά του δημοσίου και επιπλέον η δόλια απόσπαση της προσοχής των ανακριτικών αρχών από τα σοβαρά καθήκοντα τους, εκθέτει σε κίνδυνο αθώους και άρα πλήττει τα συμφέροντα όλων των Κύπριων πολιτών», η Αρχή ξεκαθαρίζει πως το γεγονός ότι η δεκαεπταετία κατηγορείται για το συγκεκριμένο αδίκημα δεν δίνει το δικαίωμα ή τη νομιμοποίηση στον οργανισμό να εκθέτει στοιχεία της ιδιωτικής της ζωής. Εξάλλου, η δεκαεπταετία Βρετανίδα δεν αποτελεί δημόσιο πρόσωπο. Η Αρχή, επιπλέον, ξεκαθαρίζει ότι δεν εξετάζει τα γεγονότα της υπόθεσης όπως αυτή εκδικάστηκε, αλλά τον τρόπο με τον οποίο ο τηλεοπτικός οργανισμός ετοίμασε και μετέδωσε το ρεπορτάζ ημερομ. 02.10.2019. Οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί κατά την ετοιμασία και προβολή των ρεπορτάζ τους οφείλουν να χειρίζονται δεοντολογικά τα θέματά τους και να λαμβάνουν υπόψη τη νομοθεσία.

Ως προς τον δεύτερο και τον πέμπτο ισχυρισμό του οργανισμού (σελ. 2) ότι η Βρετανίδα, η μητέρα της και οι δικηγόροι της επέλεξαν να δώσουν διάσταση στην υπόθεση χρησιμοποιώντας τα τοπικά και τα διεθνή μέσα, καθιστώντας την Βρετανίδα δημόσιο πρόσωπο, η Αρχή παρατηρεί μια γενικότητα στον ισχυρισμό. Ποια μέσα και σε ποια χρονική στιγμή; Και ποιοι έδωσαν πρώτα προβολή; Τα μέσα ή η οικογένεια και οι δικηγόροι της; Εν πάση περιπτώσει, οι αρμοδιότητες της Αρχής αφορούν συγκεκριμένους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς και όχι γενικά τα ΜΜΕ, συνεπώς, η Αρχή αναφέρεται συγκεκριμένα στο επίδικο ρεπορτάζ, που μετέδωσε ο οργανισμός στις 02.10.2019. Σε αυτό το ρεπορτάζ μεταδόθηκαν πλάνα όπου φαίνεται μια νεαρή κοπέλα να καταβάλλει εμφανώς προσπάθειες να κρύψει το πρόσωπό της με κάθε τρόπο, καταδεικνύοντας ότι δεν επιθυμεί να προβάλλεται από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Γιατί ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε πλάνα ενός ατόμου που δεν το επιθυμούσε; Πόσο μάλλον, γιατί ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε στοιχεία της ιδιωτικής της ζωής;

Ως προς το τρίτο επιχείρημα, η Αρχή διευκρινίζει ότι και τα στοιχεία που έχουν μεταδοθεί θεωρούνται ευαίσθητα και συμβάλλουν στην απεικόνιση της δεκαεπταετίας Βρετανίδας κατά τρόπο που παραβιάζεται η αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου και δεν διασφαλίζεται μια δίκαιη, ορθή και αξιοπρεπής συμπεριφορά για το άτομο αυτό. Η Αρχή επαναλαμβάνει όσα ανέφερε πιο πάνω ως απάντησή της στον πρώτο ισχυρισμό του οργανισμού. Επίσης, η Αρχή επαναλαμβάνει αυτό που είχε καταστήσει σαφές από την Απόφασή της ημερομ. 17.06.2020 ότι η ενημέρωση μπορούσε να επιτευχθεί με πιο σύντομο τρόπο, χωρίς να υπεισέλθει ο οργανισμός σε λεπτομέρειες που απεικόνιζαν με συγκεκριμένο τρόπο την δεκαεπταετία, δημιουργώντας εντυπώσεις. Στο υπό αναφορά ρεπορτάζ του οργανισμού η αναπαράσταση των διαλόγων προσδίδει μια «θεαματική» απεικόνιση, όπως και οι εξής διατυπώσεις: «η ακροαματική διαδικασία ήταν επεισοδιακή», «Πάγωσε το Δικαστήριο όταν ξαφνικά υπέστη κρίση πανικού εντός της δικαστικής αίθουσας. Άρχισε να τρέμει και να ξεσπά σε λυγμούς», καθώς και οι τίτλοι «ΚΑΤΕΡΡΕΥΣΕ Η ΒΡΕΤΑΝΙΔΑ», «ΔΙΚΗ ΟΜΑΔΙΚΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ. ΥΠΕΣΤΗ ΝΕΥΡΙΚΟ ΚΛΟΝΙΣΜΟ Η 19ΧΡΟΝΗ ΒΡΕΤΑΝΙΔΑ».

Ως προς τον τέταρτο ισχυρισμό του οργανισμού, η Αρχή θεωρεί ότι τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης είναι ξεχωριστά. Εν πάση περιπτώσει, η Αρχή παραπέμπει στις πιο πάνω παραγράφους, στις απαντήσεις που έδωσε στους προηγούμενους ισχυρισμούς του οργανισμού όπου επεξηγούνται οι παραβάσεις του οργανισμού για τον τρόπο που παρουσιάστηκε το ρεπορτάζ και τις λεπτομέρειες στις οποίες υπεισλήθε, στοιχεία που θεωρούνται ευαίσθητα και συμβάλλουν στην απεικόνιση της δεκαεπταετίας Βρετανίδας κατά τρόπο που παραβιάζεται η αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου και δεν διασφαλίζεται μια δίκαιη, ορθή και αξιοπρεπής συμπεριφορά για το άτομο αυτό από τον τηλεοπτικό οργανισμό.

Σε ό,τι αφορά στον έκτο ισχυρισμό του οργανισμού (σελ. 3), η Αρχή παραπέμπει στην Απόφασή της, ημερομ. 17.06.2020 (σελ. 8 και 9) για την εξισορρόπηση του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης και της υποχρέωσης σεβασμού της προσωπικότητας της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου, που έχει δικαίωμα να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Θα μπορούσε ο τηλεοπτικός οργανισμός να υπηρετήσει τον στόχο της ενημέρωσης και της πληροφόρησης, χωρίς να υπεισέλθει στην κατάσταση της ψυχικής υγείας της δεκαεπταετίας και σε άλλες ευαίσθητες πληροφορίες.

Οι δικηγόροι του οργανισμού αναφέρουν στην ίδια σελίδα στο πλαίσιο του έκτου ισχυρισμού τα εξής: «Σκοπός του σταθμού των Πελατών μας δεν είναι να υποκαθιστά τη Δικαιοσύνη, του εναντίον, σκοπός του αποτελεί η υποβοήθηση της Δικαιοσύνης και η ενημέρωση του

τηλεοπτικού κοινού για θέματα σχετιζόμενα με αυτή». Δεκτή η θέση του οργανισμού και η Αρχή δεν αμφέβαλλε ποτέ για τα κίνητρα του οργανισμού.

Συνεχίζει, η επιστολή των δικηγόρων του οργανισμού ως εξής:

«Τα όσα προβλήθηκαν στο ρεπορτάζ αφορούν και δηλώσεις και συνεντεύξεις των δικηγόρων της Βρετανίδας που πρόδηλα δεν αποτελούν στοιχεία που αναφέρθηκαν εντός της δικαστικής διαδικασίας και άρα θεωρούνται νέα στοιχεία. Ο λόγος που προστέθηκαν στο ρεπορτάζ ήταν ακριβώς για την επίτευξη της *δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς* δίνοντας την ευκαιρία να προβληθεί η δική της εκδοχή. Όπως αντιλαμβανόμαστε από τις υπογραμμίσεις της Αρχής («που αν κατέληγε να είναι αληθής, η προβολή μέσω των μέσων θα οδηγούσε σε σοβαρές πιέσεις των αρμοδίων να αποκαταστήσουν τις ελλείψεις τους») τονίζουμε πως κατά τη συγγραφή της επιστολή μας είχε ήδη εκδοθεί απόφαση εις βάρος της Βρετανίδας που καταδείκνυε πως η εκδοχή της ήταν ψευδής, ωστόσο αν είχε βγει απόφαση υπέρ της αυτά τα στοιχεία θα καταδείκνυαν ελλείψεις στον τρόπο λειτουργίας της Αστυνομίας, των ιατρών που ελέγχουν και γνωμοδοτούν για την ψυχική κατάσταση κατηγορουμένων, ελλείψεις στην ψυχολογική υποστήριξη ιδιαίτερων ψυχοπαθολογικών περιπτώσεων από το σύστημα ψυχιατρικής και ψυχολογικής υποστήριξης της Κυπριακής Δημοκρατίας ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργούσαν και αξιώσεις για αποζημίωση στο πρόσωπο της Βρετανίδας».

Ως προς το ισχυρισμό ότι *όσα προβλήθηκαν αφορούν και δηλώσεις και συνεντεύξεις των δικηγόρων της Βρετανίδας που πρόδηλα δεν αποτελούν στοιχεία που αναφέρθηκαν εντός της δικαστικής διαδικασίας και άρα θεωρούνται νέα στοιχεία*, η Αρχή παραπέμπει στην Απόφασή της ημερομ. 17.06.2020, στις σελ. 3-5, όπου αναφέρονται όλα όσα μεταδόθηκαν και προβλήθηκαν στο πλαίσιο του ρεπορτάζ ημερομ. 02.10.2019. Όσα μεταδόθηκαν δεν αφορούν σε συνέντευξη των δικηγόρων της δεκαεννιάχρονης, αλλά σε όσα έλαβαν χώρα εντός της δικαστικής αίθουσας, αλλά αυτό δεν έχει καμία σημασία. Η Αρχή ξεκαθαρίζει στον οργανισμό το εξής: Όσα προβάλλονται από τον τηλεοπτικό οργανισμό είτε αναφέρθηκαν από την κατηγορούσα αρχή είτε από τους συνηγόρους υπεράσπισης ή/και αναγράφονται σε μια δικαστική απόφαση ή/και αφορούν σε δηλώσεις/συνεντεύξεις των δικηγόρων της κατηγορουμένης δεν σημαίνει ότι μπορούν να αναμεταδοθούν αυτομάτως από τον τηλεοπτικό οργανισμό. Συνεπώς, από οποιονδήποτε κι αν προέρχονται οι πληροφορίες και/ή δηλώσεις που μεταδόθηκαν αυτό δεν αναιρεί τις παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής Νομοθεσίας. Κριτήριο του οργανισμού για όσα θα μεταδώσει είναι η συμμόρφωση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του. Η οποία ειρήσθω εν παρόδω δεν απαγορεύει την κάλυψη τέτοιων ρεπορτάζ, ούτε την άσκηση κριτικής και τον εντοπισμό ελλείψεων (βλ. Απόφαση ημερομ. 17.06.2020, σ. 9). Όπως προκύπτει από την νομοθεσία ο οργανισμός έχει υποχρέωση να διασφαλίζει σεβασμό στα πρόσωπα που αναφέρει ή απεικονίζει. Συνεπώς, η Αρχή επαναλαμβάνεται το εξής: Σε αυτό το ρεπορτάζ μεταδόθηκαν

πλάνα όπου φαίνεται μια νεαρή κοπέλα να καταβάλλει εμφανώς προσπάθειες να κρύψει το πρόσωπό της με κάθε τρόπο, καταδεικνύοντας ότι δεν επιθυμεί να προβάλλεται από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Γιατί ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε πλάνα ενός ατόμου που δεν το επιθυμούσε; Πόσο μάλλον, γιατί ο τηλεοπτικός οργανισμός μετέδωσε στοιχεία της ιδιωτικής της ζωής;

Ως προς τον ισχυρισμό ότι ο λόγος που προστέθηκαν στο ρεπορτάζ ήταν ακριβώς για την επίτευξη της δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς δίνοντας την ευκαιρία να προβληθεί η δική της εκδοχή, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι εάν στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας οι δικηγόροι αξιοποίησαν στοιχεία που αφορούν στην ιδιωτική ζωή της δεκαεννιάχρονης, αυτό δεν συνεπάγεται αυτόματη αναπαραγωγή τους από τον τηλεοπτικό οργανισμό. Όλοι όσοι αναμειγνύονται με οποιοδήποτε τρόπο σε δικαστικές διαδικασίες έχουν το δικαίωμα σεβασμού και διαφύλαξης των δικαιωμάτων τους. Δεν συνεπάγεται ότι κάθε στοιχείο της ιδιωτικής τους ζωής θα προβληθεί από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς.

Ως προς τον ισχυρισμό ότι Όπως αντιλαμβανόμαστε από τις υπογραμμίσεις της Αρχής («που αν κατέληγε να είναι αληθής, η προβολή μέσω των μέσων θα οδηγούσε σε σοβαρές πιέσεις των αρμοδίων να αποκαταστήσουν τις ελλείψεις τους») τονίζουμε πως κατά τη συγγραφή της επιστολή μας είχε ήδη εκδοθεί απόφαση εις βάρος της Βρετανίδας που καταδείκνυε πως η εκδοχή της ήταν ψευδής, ωστόσο αν είχε βγει απόφαση υπέρ της αυτά τα στοιχεία θα καταδείκνυαν ελλείψεις στον τρόπο λειτουργίας της Αστυνομίας, των ιατρών που ελέγχουν και γνωμοδοτούν για την ψυχική κατάσταση κατηγορουμένων, ελλείψεις στην ψυχολογική υποστήριξη ιδιαίτερων ψυχοπαθολογικών περιπτώσεων από το σύστημα ψυχιατρικής και ψυχολογικής υποστήριξης της Κυπριακής Δημοκρατίας ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργούσαν και αξιώσεις για αποζημίωση στο πρόσωπο της Βρετανίδας» τι ισχυρίζεται ο οργανισμός; Ότι όσα μετέδωσε στο υπό αναφορά ρεπορτάζ, ανάμεσα σε άλλα, τις αναφορές «η ακροαματική διαδικασία ήταν επεισοδιακή», «Πάγωσε το Δικαστήριο όταν ξαφνικά υπέστη κρίση πανικού εντός της δικαστικής αίθουσας. Άρχισε να τρέμει και να ξεσπά σε λυγμούς», «ΚΑΤΕΡΡΕΥΣΕ Η ΒΡΕΤΑΝΙΔΑ», «ΔΙΚΗ ΟΜΑΔΙΚΟΥ ΒΙΑΣΜΟΥ. ΥΠΕΣΤΗ ΝΕΥΡΙΚΟ ΚΛΟΝΙΣΜΟ Η 19ΧΡΟΝΗ ΒΡΕΤΑΝΙΔΑ», τα μετέδωσε με σκοπό εάν τελικά αθωνόταν η κατηγορούμενη, τα στοιχεία αυτά να καταδείκνυαν στο μυαλό του μέσου τηλεθεατή ελλείψεις στον τρόπο λειτουργίας της Αστυνομίας, των ιατρών που ελέγχουν και γνωμοδοτούν για την ψυχική κατάσταση κατηγορουμένων, ελλείψεις στην ψυχολογική υποστήριξη ιδιαίτερων ψυχοπαθολογικών περιπτώσεων από το σύστημα ψυχιατρικής και ψυχολογικής υποστήριξης της Κυπριακής Δημοκρατίας ενώ ταυτόχρονα θα δημιουργούσαν και αξιώσεις για αποζημίωση στο πρόσωπο της Βρετανίδας; Αν ο οργανισμός είχε στόχο να θίξει τις διαστάσεις αυτές θα μπορούσε να το πράξει θέτοντας το ρεπορτάζ του σε αυτό το πλαίσιο, ανεξαρτήτως της οποίας έκβασης της δικαστικής διαδικασίας. Δεν το έπραξε, ούτε τεκμηριώνεται κάτι τέτοιο από το ρεπορτάζ. Η Αρχή απορρίπτει τον ισχυρισμό.

Σε ό,τι αφορά στην εξής αναφορά του οργανισμού: «Προτρέπουμε την Αρχή να αντιμετωπίσει σφαιρικά τα γεγονότα καθώς θεωρούμε πως δεν πρέπει να κρίνεται εκ του αποτελέσματος ο τρόπος παρουσίασης ενός θέματος, ήτοι αν τελικά δεν εξελίχθηκαν τα πράγματα προς όφελος του επηρεαζόμενου προσώπου», η Αρχή δεν κατανοεί από που ερείδεται το συμπέρασμα αυτό του οργανισμού. Η Αρχή δεν κρίνει εκ του αποτελέσματος της δίκης. Η Αρχή κρίνει το ρεπορτάζ που μετέδωσε ο οργανισμός στις 02.10.2019, όπως ξεκάθαρα αναφέρεται στην Απόφαση ημερομ. 17.06.2020. Τουναντίον, η Αρχή παρατηρεί ότι ο ίδιος ο οργανισμός, με τους ισχυρισμούς που αναγράφονται στην επιστολή των δικηγόρων του, υπεισέρχεται στην ουσία της υπόθεσης, όπως αυτή εξετάστηκε από το Δικαστήριο, αναφέροντας στοιχεία αυτής και σημειώνοντας ότι εντέλει η Βρετανίδα καταδικάστηκε (στοιχείο που έπεται του επίδικου ρεπορτάζ). Η Αρχή δεν εξετάζει το ορθό περιεχόμενο της απόφασης του Δικαστηρίου. Δεν εξετάζει τα γεγονότα της υπόθεσης όπως εκδικάστηκε, αλλά τον τρόπο που ο οργανισμός παρουσίασε το ρεπορτάζ. Η Αρχή παραπέμπει σε όλες τις πιο πάνω παραγράφους που με συγκεκριμένο τρόπο επεξηγούνται οι παραβάσεις του οργανισμού για να μην επαναλαμβάνει εαυτόν. Εν πάση περιπτώσει, στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης η Αρχή δεν εξετάζει ή/και αποφασίζει για τον χαρακτήρα, το μητρώο ή/και το παρελθόν της δεκαεννιάχρονης. Ούτε επίσης για το κατά πόσον δηλώσεις, συμπεριφορές ή/και πράξεις της ήταν νόμιμες ή/και ορθές. Όπως ξεκάθαρα προκύπτει από τα υποστοιχεία 1-3 (βλ. Απόφαση ημερομ. 17.06.2020, σελ. 2-5), στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης η Αρχή εξετάζει και αποφασίζει για τη μετάδοση ρεπορτάζ με θέμα τη δίκη δεκαεννιάχρονης Βρετανίδας που (1) δεν διεπόταν από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου της δεκαεννιάχρονης (2) που μεταδόθηκε χωρίς να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και τον ιδιωτικό βίο, της δεκαεννιάχρονης Βρετανίδας, στην οποία έγινε αναφορά (3) κατά τη διάρκεια του οποίου η δεκαεννιάχρονη, στην οποία αναφερόταν το ρεπορτάζ, δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Η Αρχή τηρεί την αρχή της αναλογικότητας στη λήψη αποφάσεων, γι' αυτό και σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση, ήτοι το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης του δημοσιογράφου, το δικαίωμα του κοινού για πλήρη και αντικειμενική πληροφόρηση και την υποχρέωση για σεβασμό της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου, που έχει δικαίωμα να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Λαμβάνοντας υπόψη τα γεγονότα της υπό αναφορά υπόθεσης και τα όσα μεταδόθηκαν από τον τηλεοπτικό οργανισμό στο σχετικό ρεπορτάζ, προέχει ο σεβασμός της προσωπικότητας, της τιμής, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου της δεκαεννιάχρονης, που είχε δικαίωμα να απολαύσει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ο τρόπος που παρουσιάστηκε το ρεπορτάζ και το περιεχόμενό του δεν διασφάλισαν την προστασία των πιο πάνω.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε) (υποστοιχείο 1)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των Κανονισμών **21(3) (υποστοιχείο 2), και 28(1) (υποστοιχείο 3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, αποφασίζει όπως επιβάλλει στον οργανισμό για τις παραβάσεις που έγιναν στις **02.10.2019**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο 1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) το διοικητικό πρόστιμο των **€2.500**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** (υποστοιχείο 3) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) η Αρχή επιβάλλει το διοικητικό πρόστιμο των **€2.500**.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€5.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Η Αρχή εφιστά την προσοχή του οργανισμού στο ότι δεν θα διστάσει να επιβάλλει αυστηρότερες κυρώσεις σε περίπτωση που ο οργανισμός επαναλάβει παρόμοιας φύσεως παραβάσεις.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

N.X.